

Ako se pa to ne zgodi, bode Prusija pazila na oni trenotek, ko bi imela Rusija opravilo v drugih deželah in bi slučajno tudi Francozi politično obnemogli, da pomaršira do zaželjene Adrije.

Te misli smo posneli po zadnjem znamenitem političnem govoru mladočeha d.ra F řta. (Brivec).

Burke slavnih Zabrdžanov.

(Narodno blago; priredil Silvester).

XVIII.

„Res smešno!“ uskliknil bode morebiti ta ali oni, če bodem povedal, da hočem pripovedovati kako so Zabrdžani dojili kravo. Kajti vsakdo si bode mislil, da ni nič na celej reči, ker — krave dojiti ne more Zabrdžan tudi ne drugače, ko vsak drug kristjanski človek. In vender se vsak moti, kdor tako misli. Le slušajte!

Zabrdžani kupili so nekoč na sejmu veliko kravo, o kateri so menili, da bode izvrstna dojnica, ker je imela grozno — grdo zavite rogove. Ko jo spravijo v hlev, pripravi se občinski dojač k dojenju — (omeniti moramo, da so se vsa važnejša opravila opravljala na občinske stroške) — pa krava zbije ga tako neusmiljeno po tleh, da so se mu takoj zmešale vse štiri svetovne strani in

delu v pekariji skupaj. Stari me je vedno zasledoval, toda zastonj; ni mi prišel do živega.

Neki večer sem šel zopet, kakor po navadi v pekarijo. Bila je tema kar v rogu. Šel sem naravnost na peč, misleč, da me že ona tam čaka. Tu se vsedem, ter jo prav tiho pokličem. V tem trenotku me zgrabi par krepkih rok in znan glas Čepa mi vdari na uho: „Jaz bodem že pokazal ti lačni pri-tepenec“. Prestrašil sem se tako, da mi je kar sapo zaprlo. Jela sva se metati, da je bilo kaj. Naposled se mi posreči, da se mu iztrgam iz rok ter skočim raz peči. Pa strah in groza, nesreča je hotela, da sem padel v veliko trugo napolnjeno s testom. Tristo svetlo zelenih zvezd, sem si mislil, zdaj smo pa pri kraju. Po vratih, katere sem prej k sreči zaklenil, sta razbijala dva pekovska pomo nika, hoteča Čepu pomagati. Z velikim trudom izvlečem svoje kosti iz testa ter zlezem skozi majhno okence v kuhinjo. Tu sem zagledal pod stropom dva železna drogova, preko katerih sti ležali dve deski. Dober skok in bil sem gor. Kmalu pridrvijo moji preganjalci za menoj. Čep me prvi zagleda „Ali ne greš precej doli“, začel je kričati, ti . . .“ Toda več ni mogel izgovoriti, kajti

je čez osem dni mislil, da je na jugu sever. Drugemu in tretjemu možakarju godilo se ni nič bolje, samo vzgled prejšnjega naredil ju je previdnejša. Svojo brco dobil pa je od krave vender vsak.

Ker hudobni kravi le ni bilo mogoče priti do živega, sklenejo Zabrdžani narediti dolge lesene klešče, s katerimi bodo dojili kravo le od daleč. Kar so sklenili, izvršili so še istega dne. Pa ves njihov trud bil jim je zaman, kajti kakor hitro so se z leseno pripravo dotaknili vimena, začela je krava v zrak poskakovati, da so Zabrdžanom lasje kaj kvišku vstajali. Bil je na videz sam peklenšček v živini.

V zadnji sili pa si stultajo umni vaščani še nek pripomoček. Ko so namreč videli, da krava vedno le kvišku skače, rekli so: „Če bi imela kako težo na sebi, gotovo bi ne mogla tako brcati in bi mirno stala ter se dala podojiti!“ Ali ne vidimo iz tega izreka, da so bili Zabrdžani pravi modreslovci, ali kaj, ker so znali v vsaki potrebi pravo zadeti. Vedeli so pa, da mrtve teže ne bodo mogli kravi navezati, ker si ne bode pustila. Morala bode torej na vrsto živa teža, ki se bo znala sama držati. To živo težo našli so pa modrijani v osebi svojega precej pripravno debelega župana. —

Prav pazno stopi imenitna vaška oseba

od mene se je odtrgal velik kos testa, ter padel Čepu ravno na obraz. To ga je še hujše ujezilo. „Jurček“, pravi pekevskemu učencu, „hitro prinesi butaro smrekovih vej“. Kmalu so bile tukaj. Položi jih ravno pred mene na kamenita tla in Čep dobro zapali. Jelo se je kaditi, kakor v peklu. „Boljše je, da se jim podam, kakor da bi moral tu poginiti, sem rekel, ter skočil na tla. — Prav pri tleh se je pričlenjala velika, dimniku podobna odprtina, skozi katero je prihajal v kuhinjo svež zrak. Hitro zlezem notri, ter kolikor možno hitro plezam kvišku. Ko priko bacim vrh, vidim, da sem na strehi, katera je bila z malimi deščicami pokrita. Počasi sem lezel naprej. Naenkrat pa resk, resk in zopet sem visel med dvema zidovoma. Bilo je tako ozko, da sem se komaj premikal. Z nogo sem začutil nekaj trdega kar sem hitro pobral. Bil je zelo težek lonec, kateri je bil na vrhu zavezan. Počasi ga odvežem, in tristo drenovih klincev, v nem so bili sami trdi križavci. Našel sem še tri lonce katerih vsak je bil s takim blagom napoljen. Začel sem premišljavati, kako je ta denar sem prišel. Kmalu sem se spomnil. Čepov oče je bil strašen skupuh. Vsi kateri so ga poznali so vedeli, da ima veliko denarja.

na stolico blizo krave, katera se je bila nekoliko umirila in hops! — že je sedel ali bolje rečeno ležal je župan na njenem hrbtu in se z rokami in nogami trdo držal. To pa je bilo srboriti živalici vendar že preveč. Z močnim skokom vtrga verigo in že je pri vratih zunaj ter svojim prestrašenim jezdecem na begu po vasi. Ves začuden zakliče župnik, ki je ravno pri oknu ven gledal:

„Ho, gospodine župan, kam pa tako naglo?“ komaj pa je imel župan še toliko časa odgovoriti: „Ko bi vedel, kam me ta prokleti vrag nese!“ — in že je ležal vse štiri kvišku mole pred župniščem na trati, kakor bi prosil zadnjega blagoslova. Ne, sreča mu je bila, kajti polemil si ni bil ne trohice svojih kostij.

Krave niso Zabrdžani nikoli več videhi, saj je pa tudi niso šli iskat. Brzčas jo je bila popihala tja, kjer je bila prej doma. To-liko so se bili pa vaščani vendar zmodrili, da ni krava s preveč zavitimimi rogovi nikdar dobra dojnica. Če so dragi bralci tudi istega mnenja, ne vem.

Vabilo.

„Tržaško podporno in bralno društvo“ v Trstu ima svoj letni občni zbor v lastnih prostorih v nedeljo 26. marca 1899. ob 3. uri popoldne. Čast. člani pridejo gotovo vsi. Odbor.

Nekega dne ga je zadel mrtvoud — in nikdo ni zvedel, kje ima skrit svoj zaklad. Usoda je hotela, da sem ga jaz našel. Vzel sem kakih dvaset križavcev v žep, in hajdi k Čepu. Sedel je za mizo, kadil iz dolge pipe ter gledal, kakor bi imel krč v želodcu. Ko me je zagledal, hotel je skočiti v mene, kakor gad; hitro sem mu pokazal pest srebrnjakov. kar ga je utešilo. „Denar, katerega je skrnil vaš oče sem našel“, pravim. „Kaj? kje? kako?!“ začel je spraševati Čep. „Kje, to še ne povem, pač pa vam povem, da so štirje veliki lonci napolnjeni s srebrnjaki.“

„O zlata duša“ pravi Čep, „hitro pojdiva po nje“. „Počakajte še nekoliko mu odgovorim, ali mi daste Jelico? Čep nekoliko časa premišljuje, potem pa pravi: „Dekle naj ostane še doma“. „Denarji naj ostanejo še skriti“ pravim, ter hočem oditi. „No se pa vzemita, da bode enkrat mir“, pravi Čep.

Zaklad sem mu seveda pokazal, in nekoliko tednov pozneje, je bila poroka. Moj mojster je kmalu potem umrl in zapustil meni vse kar je imel. Tisto premoženje sem potem prodal, in kupi svojo sedanjo domačijo. . .“

Jedva je Meli zgotovil vdari ura polnoči in pred vrati zagrmil znana pesem: „Naprej“. Naše domače pevsko društvo nam je napravilo podoknico. . .